

موسیقی مورد توجه قرار گرفته؛ به علاوه این که بحث جدید در جهت تکنیک نوازندگی هم بسیار پیشرفت کرده است. خوشبختانه شاهد این بودم که ارکستر سمفونیک تهران هم نوع صداهندگی و نوازندگی اش بهتر شده است. البته در رابطه با خودم باید این را اضافه کنم که من حدود ۱۵ سال یعنی از زمان فریدون ناصری کاری را برای اجرا ارائه نمی‌دادم و به همین دلیل یک سری انتقادهای شده است که چرا من کارهای خودم را داده‌ام؛ البته من فقط یک کار برای امین غفاری ساختم که ویولونیست بسیار قهاری هستند و آن کار را به ایشان تقدیم کردم. مورد دیگر را نصیر حیدریان که یکی از رهبران خوب ایران است در ارکستر رتوریک اجرا می‌کنند؛ آن دو کار دیگر هم گروه‌های دیگر هم خودشان تمایل نشان دادند و اصرار کردند و گر نه من به هیچ عنوان نمی‌خواستم کار خودم باشد. من پیش از این اصلاً کار نمی‌دادم و به من انتقاد می‌کردند که چرا کارهایت را در او کراین و ارمنستان ضبط می‌کنی و به همین دلیل این مسئله پیش آمد من بسیار تعجب کردم.

کمی از این بحث فاصله بگیریم. ظاهراً برای وحید تاج دلخوری پیش آمده بود.

واقعیت امر من دبیر هنری هستم و مسائلی از این دست به علی ترابی یا شهرام صرامی که مدیر اجرایی هستند مربوط می‌شود.

بودجه‌ای که امسال برای جشنواره موسیقی فجر در نظر گرفته شده است بسیار کمتر از سال‌های گذشته است، کما این که این تقلیل یافتن بودجه هر ساله دامنگیر جشنواره موسیقی فجر بوده است؛ اما امسال بیشتر از هر سال بودجه کم به موسیقی اختصاص داده شده است. آیا دلیل این کار می‌تواند این باشد که جشنواره موسیقی را مانند سایر هنرهای این جشنواره جدی نمی‌گیرند و آن طور که باید به آن اهمیت نمی‌دهند؟

من در بحث بودجه هیچ دخالتی نداشتم و نمی‌کنم اما از جهت ارزش به موسیقی، باید بگویم تمام آرزوی من برای وطن خودم این است که موسیقی به صورت جدی دنبال شود. موسیقی، هنر بسیار والایی است؛ همان طور که مستحضر هستید ما موسیقی و شعر بسیار غنی داشتیم و داریم. ما تلاش می‌کنیم با گذشت زمان موسیقی ایرانی به‌ویژه موسیقی نواحی و ردیف دستگامی ما ارزش واقعی خودش را در جامعه پیدا کند همان طور که الان در سطح بین‌المللی شناخته شده است و جایگاه خوبی دارد.

در پایان اگر نکته‌ای باقی مانده است بفرمایید.

ممنون که وقت گذاشتید که این نکات گفته شود. از نظر من انتقاد بسیار خوب است و توضیحاتی که من درباره کارهای خودم دادم در ارتباط با همین مسئله انتقادهایی بود که به من شد و نمی‌توان آن را کاری کرد. به هر حال انتقاد همیشه سازنده است و انسان از آن تجربه به دست می‌آورد.

شرط شما برای قبول دبیری جشنواره موسیقی فجر امسال این بود که تم جشنواره، آثار آهنگسازان ایرانی باشد. با توجه به این که جشنواره شروع شده است؛ آیا این خواسته شما برآورده شده است؟ و این که آیا هنرمندان حاضر در جشنواره رغبتی به اجرای آثار آهنگسازان ایرانی داشتند؟

رغبت پیدا کردن هنرمندان در یک جشنواره مشخص نمی‌شود؛ اما اگر دقت کنید از آثاری که کلاسیک و حتی کلاسیک ایرانی هستند یعنی همه آثار آهنگسازان ایران از قدیم و از نسل‌های اول گرفته تا هنرمندان جوان تر، در جشنواره گنجانده شده است و حال که به نیمه جشنواره رسیده‌ایم بسیاری از آن‌ها اجرا شده است. البته باید بگویم حتی از آثار آهنگسازانی مانند آقای دهلوی که بیشتر در زمینه موسیقی ایرانی آهنگسازی کرده‌اند، اجرا شده است. لذا اگر به رپرتوار جشنواره نگاه کنید، خودتان متوجه می‌شوید که برای اولین بار این مسئله که، واقعا خواسته قلبی من بود در حال انجام شدن است و من بابت این اتفاق بسیار خرسندم و امیدوارم این اتفاق در موسیقی ما نهادینه شود و در جشنواره‌ها ادامه پیدا کند.

به طور کلی روند اجرایی جشنواره موسیقی فجر امسال را چطور ارزیابی می‌کنید؟ آیا می‌توان گفت این جشنواره (با توجه به حواشی که داشته است) به لحاظ کیفیتی از جشنواره‌های سال‌های گذشته بهتر است؟

طی سه سال گذشته در جشنواره حضور نداشتم، اما چند سال بعد از انقلاب اولین جشنواره موسیقی فجر را من به کمک نادر مرتضی پور رهبر ارکستر سمفونیک تهران، همرا با سمنارها انجام دادیم و در آن زمان تکیه بر موسیقی کلاسیک ایرانی، جهانی و فولکلور یا نواحی بود. در آن زمان موسیقی پاپ و امثال آن در جشنواره وجود نداشت اما طی این چندسال گذشته این نوع از موسیقی هم به جشنواره اضافه شده است. من همیشه در جشنواره‌ها، لاقلاً در کمترین خدمتی که کرده‌ام به عنوان داور بوده‌ام. امسال، اجرای آهنگسازان ایرانی بسیار به معرفی هنر ایرانی به‌ویژه به نسل جوان کمک کرد.

با توجه به صحبت‌هایتان، آیا شما معتقدید که این جشنواره می‌تواند به موسیقی ما به‌ویژه به فضای موسیقی حال حاضر ما که فضای جالبی نیست کمک کند؟

قطعاً. به اعتقاد من این جشنواره بسیاری را به شوق آورد و از این جهت تاثیر گذار است، چرا که باعث می‌شود جوان‌ترها برای رقابت هم که شده، کیفیت آثار موسیقایی خود را بالاتر ببرند. البته این را هم باید اضافه کنم که امسال انتقادهایی هم از من شد که چرا چند مورد از آثار خودم را اجرا کردم که من خیلی شگفت زده شدم. آثار آهنگسازان ایرانی همیشه در دانشگاه‌ها، هنرستان‌ها و محافل جدی

بیوگرافی

شاهین فرحت متولد ۷ فروردین ۱۳۲۶ در تهران است. پدرش از شاگردان درویش خان بود و تار می‌نواخت. او از پنج‌سالگی فراگیری موسیقی را آغاز کرد و از سیزده‌سالگی شروع به نواختن پیانو کرد. فرحت پس از این که در مقطع کارشناسی رشته موسیقی از دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد، برای ادامه تحصیل به ایالات متحده آمریکا رفت. او از دانشگاه نیویورک در مقطع کارشناسی ارشد رشته آهنگسازی مدرک گرفت و فراگیری آهنگسازی را در کلاس‌های اِزرا لدرمن (۲۰۱۵-۱۹۲۴)، آهنگساز مطرح آمریکایی، ادامه داد. پس از آن، او به دانشگاه استراسبورگ فرانسه رفت و در رشته آهنگسازی دکترا گرفت. موضوع رساله دکترای او پیرامون آثار آهنگسازان ایرانی بود. فرحت از سال ۱۳۵۵ در گروه آموزشی موسیقی دانشگاه تهران تدریس می‌کند. او همچنین دوره‌ای، مدرس موسیقی ایران در سوئد بوده و استاد آکادمی موسیقی این کشور در رشته آهنگسازی است.

او تاکنون بیش از هشتاد اثر موسیقی در فرم‌های مختلف ساخته است که شامل سمفونی‌ها، کوارتت‌ها و کنسرتوها و چند قطعه دیگر است.

ساخت یازده سمفونی، سمفونی شماره یک (خیام)، سمفونی شماره دو، سمفونی شماره سه، سمفونی شماره چهار، سمفونی شماره پنج (ایرانی)، سمفونی شماره شش (دماوند)، سمفونی شماره هفت (ایران)، سمفونی شماره هشت (امام رضا ع)، سمفونی شماره نه (خلیج فارس)، سمفونی شماره ده (ایثار)، که دکترا فرحت این اثر را از بهترین آثار خود می‌داند و آن را به کسانی تقدیم کرده است که در راه وطن از جان خود گذشتند و سمفونی شماره یازده پیامبر (ص). ساخت سه کوارتت زهی، سه کنسرتو برای پیانو و ارکستر، کنسرتو برای کلارینت و ارکستر، چندین قطعه برای پیانو، چندین قطعه آوازی بر روی اشعار شعرا بزرگ کلاسیک ایران مانند حافظ، سعدی، خیام، مولانا، سیمفونیتا برای ارکستر زهی و دو کنتاکت برای صدای باریتون و ارکستر از آثار دیگر فرحت است.

شاهین فرحت؛ دبیر هنری و چهارمین جشنواره موسیقی فجر در گفت و گو با «صبا»:

جشنواره بسیاری را به شوق آورد

فاطمه فلاح

گفت و گو

امسال شاهین فرحت دبیر هنری و چهارمین جشنواره موسیقی فجر را بر عهده دارد و تم این جشنواره را اجرای آهنگسازان ایرانی قرار داده است، در این میان آثار خود او تا به حال توسط چند گروه در جشنواره اجرا شده و این موضوع انتقادهایی را به همراه داشته است. ارکستر سمفونی تهران، آنسامبل آتلانز از دانمارک، تریو امثل از اسلوانی، ارکستر رتوریک و یک نوازنده پیانو اهل ایرلند از جمله گروه‌هایی هستند که در رپرتوار خود، آثار دبیر جشنواره موسیقی فجر را گنجانده‌اند. به بهانه دبیری او در جشنواره موسیقی فجر و حواشی به وجود آمده با شاهین فرحت گفت و گو کردیم که می‌خوانید.